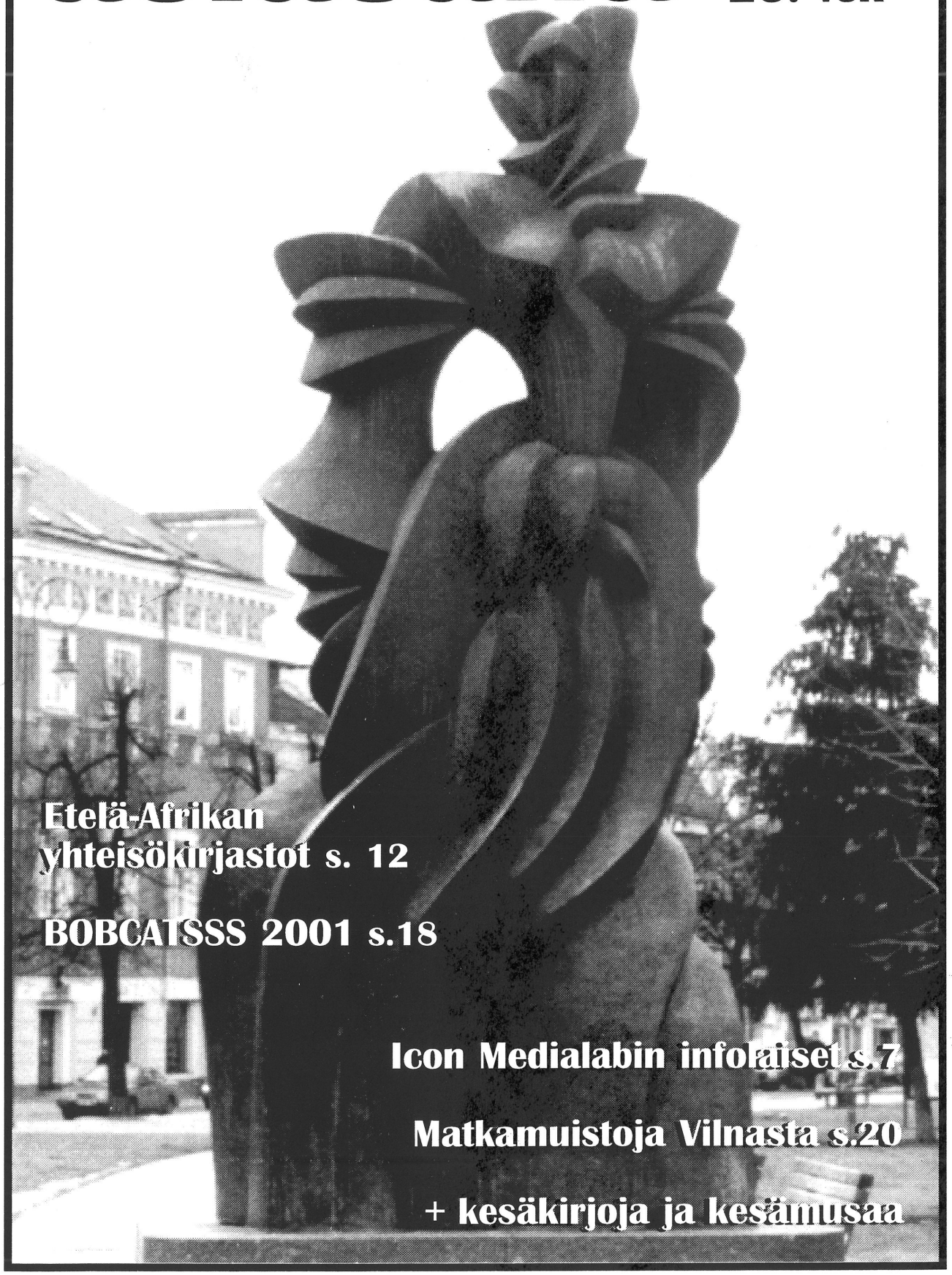
asiasana

2/01
28. vsk

Etelä-Afrikan yhteisökirjastot s. 12

BOBCATSSS 2001 s.18

Icon Medialabin infolaiset s.7

Matkamuistoja Vilnasta s.20

+ kesäkirjoja ja kesämusaa

asiasana

osoite:
c/o informaatiotutkimuksen
laitos
pl 607
33101 tre

email:
asiasana@uta.fi

painopaikka:
juvenes print
tampere 2001
issn 0356-0139

toimittajat:
katja hilska, vast. toimittaja
sanna leppäniemi
pipsa k.
marianne partanen
mikko saari
pirre soininen

valokuvat:
katja hilska

kansi:
katja hilska

taitto:
katja hilska

sisältö:

vastaavan toimittajan palsta 3

puheenjohtajan palsta 4

pieniä suuria kesäkirjoja I 5

kesämusaa 6

ikonit infolaisittain 7

pieniä suuria kesäkirjoja II 11

suullinen kulttuuri ja kirjastot 12

osaatko lukea ja kirjoittaa? 16

bobcatsss 2001 18

matkamuistoja vilnasta 20

päätoimittajan mietteet

Meillä Suomessa touhotetaan tietoyhteiskunnasta ja tietotulvasta. Valitellaan vastaanottajalle tulvivan informaation määrää ja laatua sekä jatkuvaa uuden tiedon tuottamista. Olisi hyvä muistaa, että - jossain ja joskus menneisyydessä - ihmiset ovat pärjänneet mainiosti ilman kaatuilevia tietokoneita, hajoavia diskettejä, kaaosmaista internetiä, kenkkuilevaa sähköpostia ja – mikä järisyttävintä – ilman kirjoja. Kannattaa edes kesällä kokeilla ainakin päivän tai jopa viikon mittaista mediapaastoa. Viikonloppukin jo helpottaa paljon. Kulje vaikka luonnossa ja lue sitä. Linnuilla, puilla ja järvillä on paljon kerrottavaa kun pysähdyt niitä rauhassa kuuntelemaan. Voit analysoida vaikka muurahaisten toimintaa ja yhteisön keskinäistä viestintää.

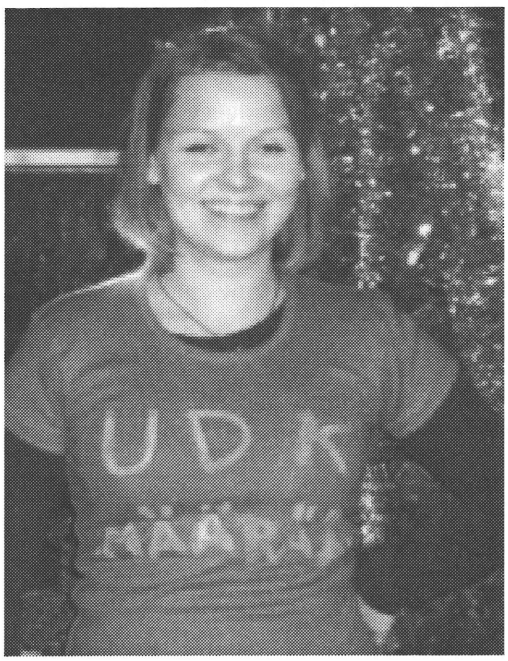
Tuletko usein miettineeksi sitä mihin tämä tietotulva ja tietoyhteiskunta pohjautuu? Oma päättelyni johti lukutaitoon. Tarkemmin eriteltynä luku- ja kirjoitustaitoon sekä medialukutaitoon, tulkintaan ja ilmaisuun. Milloin viimeksi muistit kiittää omaa luku- ja kirjoitustaitoasi kaiken tietotulvan keskellä? Arvostat varmasti päivittäin kykyäsi erotella kiinnostavat ja poistettavat sähköpostiviestit, tärkeät ja mielenkiintoiset uutiset, taitoasi tulkita kuvaa ja analysoida median kieltä. Lukutaitohan se siellä vaikuttaa kaiken pohjalla. Turvaudun tässä Anja Alasillan sanoihin ja toivon että jokainen tiedostaisi oman luku- ja kirjoitustaitonsa ja ymmärtäisi niiden kehittämistarpeet. Alasillan mukaan laaja lukutaito koostuu tekstinlukemisen lisäksi taidosta tulkita kuva- ja ääniaineistoa, tietotekniikan perusosaamisesta, taidosta löytää ja käyttää verkon sisältöjä sekä valmiudesta vuorovaikutukseen.

Anja Alasillan kirjasta *Verkkoajan viestintä* kerrotaan enemmän lehden sisäsivuilla. Matkaamme myös Etelä-Afrikkaan tarkastelemaan sikäläisten kirjastojen ongelmia palvella suulliseen kulttuuriin perustuvia yhteisöjä, joiden jäsenistä jopa kolmannes on lukutaidottomia.

Katja Hilska

katja.hilska@uta.fi

Sen Pituinen Se

Kesä tulee, ja vahvasti! Vielä ollaan tukevasti Yhteiskuntatieteellisessä kiinni, mutta kesän jälkeen on syksy ja kaikki muuttuu.

Informaatiotieteiden tiedekunta. Mikä ihme se tämä sitten on? Sitä ei kukaan vielä oikein tunnu tietävän ja uusille opiskelijoille ensi syksynä se voi tulla yllätyksenä, kun kuitenkin ovat hakeneet vanhan tiedekunnan kautta opiskelupaikkaa.

No näillä näkymin mikään ei muutu, opinto-opas seuraaville kahdelle vuodelle on jo ilmestynyt, paljon pelätyt yleisopintojen muutokset ovat mörkö, joka ei koskaan tullut todeksi. Vielä. Mitä tuleekaan tapahtumaan? Pianko tutkintoomme kuuluu vähintään viisitoista opintoviikkoa tilastotiedettä? Miten-käs nuo kieliopinnot, joudummeko me lukemaan nörtti-ruotsia?

Ainejärjestömme on nimittänyt opiskelijaedustajansa uuden tiedekunnan hallintoon, ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa sisältä käsin. Nyt tarvitaan vain heidän ja UDK:n saumatonta tiimityötä, jotta opiskelijoidenkin toiveet ja tarpeet otettaisiin huomioon. Vaikuttamisen mahdollisuus on todellinen. Eipä vaan kuitenkaan siltä silloin tuntunut kun tiedekuntauudistusta suunniteltiin. Kovasti mekin lausuntoja antelimme, mutta ei niillä kuitenkaan mitään vaikutusta ollut. Pieni opiskelija vapisee kauhuissaan valtavan koneiston jyllätessä hänen ylitseen. Onneksi ensin on kuitenkin kesä. Aurinkoisia päiviä, uintireissuja, rannalla löhöilyä, terasseja ja loputonta raatamista. Vaihtelu virkistää. Eiköhän se siitä. Se uusi tiedekuntakin.

Sanna Leppäniemi
puheenjohtaja
sk65972@uta.fi

PIENIÄ suuria kesäkirjoja I

Eräs kylmänviilee rakkaustarina

- Heidi Liehu: Rakkaus Pariisissa (Sphinx, 2000) 101 s.

***Rakkaus Pariisissa*, niinpä niin**, tietenkin, voisiko kirjalle valita toista varmemmin romanttisia mielikuvia herättävää nimeä.

Kun tarinan naiskertoja aloittaa tarinansa, on sen loppu jo selvillä: tarinan aikamuotona on etäännyttävä imperfekti, mennyt aika. On rakkaustarinoita joissa räiskyy ja kuohuu, joissa pääosan vievät ihmeelliset sattumat ja mustasukkaiset juonittelut, ja lopulta julma kohtalo erottaa rakastavaiset. Happy end, jos taas tavataan.

Heidi Liehun rakkaustarina ei kuulu näihin. Mutta kyllä: kaikki romantiikan ja rakkausnäytelmän ainekset, kuten kukat ja ravintolaillalliset kynttilöineen, puhelinsoitot ja kävelyt ovat läsnä tässäkin tarinassa. Naiskertoja kuvaa pelkistetysti suuren rakkautensa kulun alusta loppuun samalla kiihkottoman asiallisella mutta tuntevalla tavallaan. Mies jää äänettömäksi, naiskertojan lukijalle luomaksi kuvaksi. Nainen on tarkkaileva kokija, rakkausnäytelmän tietoinen naispääosan esittäjä.

***Rakkaus Pariisissa* on romaani**, se ilmoitetaan selvästi jo teoksen kannessa, mutta sellaiseksi pieni. Romaaniksi sen tekee kaiketi tarinan ja aiheen suuruus ja ikuisuus. Suuret ovat myös ne taustat, joihin tämä ns. tavallinen tarina teoksessa kytkeytyy, historia ja maailmankaikkeus.

Rakkaus Pariisissa on paketoitu rakkaustarina, yksi rakkaustarina muiden joukossa – se tavallinen tarina. Kiinnostavasti se tutkii itse rakastumisen ja rakastuneena olemisen tapoja ja ehtoja, rakastumisen koko näytelmää. Viehättävää teoksessa on myös sen huumorittomuus ja vakavuus, arvokkuus aiheen käsittelemisessä ja kaikessa kuvauksessa. Tapahtunut kerrotaan sivistyneesti vailla hehkutusta tänä ihmissuhteiden julkisen puimisen, helpon romanttisen viihteen, sekä saippuasarjojen ja erilaisen seksin päälletunkemisen aikana.

Teos sopii yöpöytäkirjaksi nopeiden rakkaussuhteiden suurkuluttajalle: se auttaa niin rakentamaan intohimoisia suhteita kuin tarvittaessa niitä kivuttomasti purkamaankin. Rakkaus Pariisissa on viehko kirja. Pariisi viehko, rakkaus – ?

Teksti: Pipsa K.

KESÄMUSAA

Tekotaiteellisuuden tuolla puolen

Godspeed You Black Emperor!: "Lift your skinny fists like antennas to heaven!" (2CD, Kranky)

A Silver Mt. Zion: "He has left us alone but shafts of light sometimes grace the corner of our rooms" (CD, Constellation)

Arvosteltavana oleva kaksikko on toisilleen läheistä sukua. Kumpikin levyistä on ilmestynyt vuonna 2000 ja kummankin takana vaikuttavat osin samat henkilöt. "Lift your skinny fists..." on kanadalaisen Godspeed You Black Emperor! -ryhmän toinen täyspitkä ja yhteensä kolmas levy, "He has left us alone..." taas kolmesta GYBE!:n jäsenestä koostuvan A Silver Mt. Zionin ensimmäinen. Kummatkin le-vyttävät samalle Constellation-levy-yhtiölle, joskin GYBE!:n cd-laitokset julkaisee eri yhtiö.

Musiikillisestikin yhteyden kuulee, kokonaisuudet vain ovat erilaisessa mittakaavassa. GYBE!:n yhdeksänjäseninen kokoonpano mahdollistaa suureelliset sovitukset, kun taas ASMZ:in on tyytyminen kolmeen ja satunnaisiin vierailijoihin. Tuloksena on hiljaisempaa, rauhallisempaa, mutta paikoin myös koskettavampaa musiikkia.

"Lift your skinny fists..." koostuu neljästä osasta, jotka on jaettu kahdelle levylle - vinyyliversion puolien mukaisesti. Nämä osat, jotka siis ovat levyn "biisit", jakaantuvat sitten aliosioihin. Onneksi mukana on suuntaa-antava kaavakuva, josta voi katsella että mitä kulloinkin on menossa. Kun näin pitkäjänteisesti rakennetaan, on tuloksena luonnollisesti jotain aivan muuta kuin kolmen minuutin pop-hittejä. GYBE! tuskin keränneekään hittipisteitä tai radiosoittoa, mutta alusta loppuun kuunneltuna "Lift your skinny fists..." on upea kokonaisuus. Välillä rakennetaan, lisäillen osia kokonaisuuteen pikkuhiljaa, välillä taas annetaan kasautuneiden paineiden purkautua jonka jälkeen musiikki hiipuu hiljalleen pois, herätäkseen taas uudestaan. Välillä kuulijaa hämätään kummallisilla sampleilla; esimerkiksi toinen levy alkaa pätkällä, jossa vanha mies muistelee kuinka kivaa Coney Islandilla oli vuosia sitten. Itse musiikki on täysin instrumentaalista.

"He has left us alone..." on jaettu niin ikään osiin, mutta tällä kertaa kahden osat muodostavat biisit on kuuntelijaystävällisesti jaoteltu ihan oikeastikin. Biisien ja osien nimet ovat bändien tyylille uskollisesti varsin mielenkiintoisia (vai miltä kuulostaisi vaikkapa levyn ensimmäisen osan nimi "lonely as the sound of lying on the ground of an airplane going down"?) Kuten totesin jo aiemmin, ASMZ on rauhallisempaa ja kenties jossain määrin surullisempaa. Kitaroiden ja rumpujen sijaan musiikki rakentuu pääasiassa pianolle ja jousille. GYBE!:stä poiketen yhdessä biisissä on ihan oikeaa lauluakin. Ymmärrän kyllä sen perusteella miksei bändin keulahahmo Efrim laula enempää, mutta ainakin "Movie (never made)" on koskettava ja tunteellinen laulu.

Ulkoisesti kumpikin levy on varsin miellyttävän näköinen - molemmat on pakattu tavallista digipakkia asteen verran tyylikkäämpään pahvikoteloon, jotka koristavat joko häiriintyneet kuvat (GYBE!) tai kiiltävänpunaiset kuviot (ASMZ). Mukana seuraavista lippusista löytyy outoa kuvitusta ja käsinkirjoitettua tekstiä. Taiteellinen vaikutelma pitää loppuun asti.

Arvostelijoiltaan molemmat kirvoittavat todennäköisesti yhden jos toisenkin"tekotaiteellista paskaa" -kommentin ja sen toisaalta ymmärtääkin; biisien (ja bändien ja levyn) nimet ovat varsin "taiteellisia", erikoisuutta tavoittelevia. Mutta, minun mielestäni musiikissa on silti rehellisyyttä, joka koskettaa ainakin minua. Jos et pelkää koskettavaa, mutta huolellista ja perusteellista kuuntelua vaativaa musiikkia, suosittelen tutustumaan sekä GYBE!:iin että ASMZ:iin. Molemmat tarjoavat elämyksiä huomattavasti pidempään kuin keskivertopophitti - vaikka sellaisellekin on kyllä paikkansa.

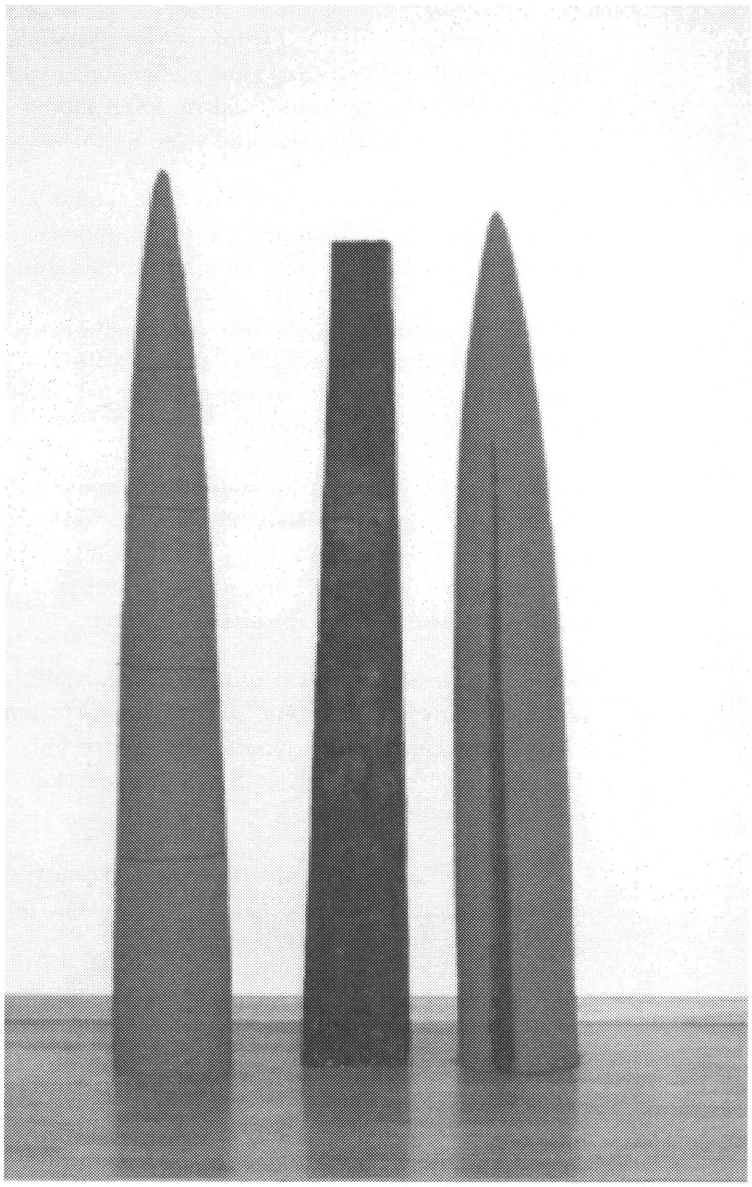
Teksti: Mikko Saari

Ikonit infolaisittain

Tämänkertaisessa työelämäkatsauksessa vieraillaan Icon Medialabilla

Icon Medialab on kansainvälinen internetkonsultointia tekevä yritys jonka pääkallopaikka on Tukholmassa. Suomessa Iconilla on toimistot sekä Helsingissä että Tampereella. Molemmat ovat meille siksi läheisiä että niissä asustaa infolaisia.

Icon tekee internetkonsultointia yrityksille ja rakentaa näille siis kaikkea nettisivustoista laajempiin palveluihin. Käytettävyys ja imagonrakennus ovat etusijalla. Myös muita kuin nettipalveluita tehdään, esimerkiksi käy hyvin Omon wap-pesupalvelu. Wappikännykän omistaja voi palveluun soittamalla selata itselleen oikeat vaihtoehdot tahranpoistoon ja pesulämpötiloihin.

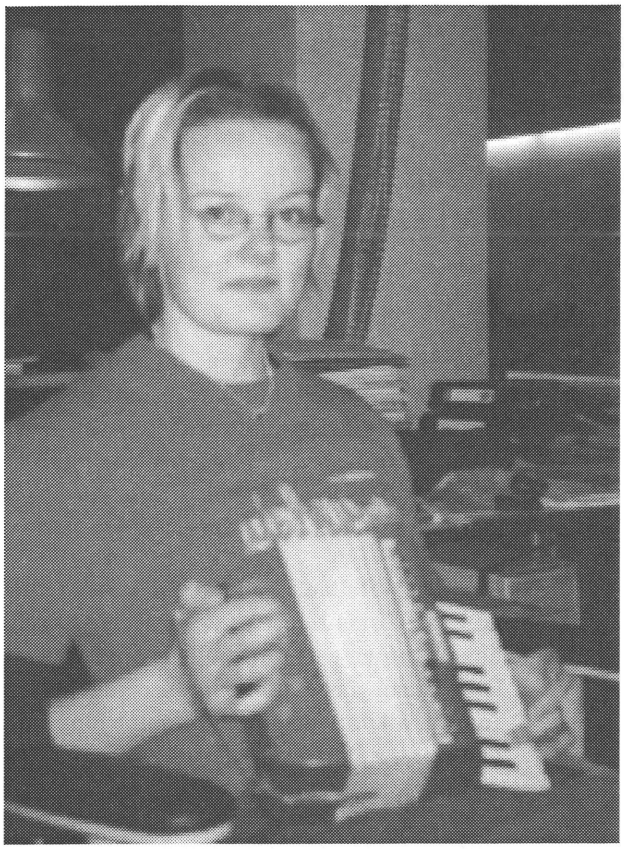

Seuraavassa haastatellaan Tampereen Icon Medialabissa työskentelevää Lepe Parviaista sekä hänen informaatiotutkimusta opiskelevia kollegojaan. Lepe aloitti infon opiskelun 1996 ja aikoo viedä vielä opinnot loppuun, vaikka sitten työn ohella.

Lepe Parviainen, 25, toimii Iconilla Human Computer Interaction -osastolla, siis käytettävyyssuunnittelijana. Lepen työhistoriaan kuuluu työskentelyä mm. Soneralla, jossa hän oli lähes vuoden Sonera Plazan linkkihakemiston ylläpitäjänä.

Informaatiotutkimuksen opintoihin kuuluvan harjoittelun Lepe teki Helsingin yliopiston kirjaston verkkopalvelujen kehitys- ja tutkimusprojekteissa, elektronisen julkaisemisen ja metadatan parissa. Osa harjoittelusta tapahtui tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:ssä elektronisen julkaisemisen projektissa. Icon Medialabiin Lepe tuli helmikuussa 2000. Lepe toimii asiakasprojekteissa käytettävyyssuunnittelijana.

- Työnkuvaan kuuluu käyttöliittymien suunnittelu, joka jakaantuu useisiin osa-alueisiin, sekä palvelujen käytettävyystestaus eri menetelmillä. Käyttöliittymiä suunnitellaan Iconilla tällä hetkellä suurimmaksi osaksi Internetiin sekä WAPiin ja muihin langattomiin päätelaitteisiin, mutta yhtä hyvin voitaisiin suunnitella digi-TV:n tai ei-verkotettujen palvelujen käyttöliittymiä (esim. info-kioskit). Itse olen erikoistunut langattomien palvelujen suunnitteluun ja testaukseen, mutta teen toki muutakin.

Rentoudu. Lepe latautuu musiikin parissa.

Lepe kertoo, että häntä on valmistanut nykyiseen työhön mm. kiinnostus tietokoneisiin ja uusiin teknologioihin, sovelluksiin ja laitteisiin sekä vahva kiinnostus viestintään, kieleen ja kulttuuriin.

- Ylipäätään voisi sanoa, että laaja-alaiset kiinnostuksen kohteet ja uteliaisuus ovat olleet suureksi hyödyksi.

Käytettävyyssuunnittelijalla pitää ilmeisesti olla vahva tietokoneiden tuntemus ja kokemus, mutta ihmisläheinen lähestymistapa. Lepe kertoo käyttäneensä tietokoneita aktiivisesti viimeiset kuusi vuotta ja sovelluksien kiinnostaneen aina huomattavasti tekniikkaa enemmän.

Lepe löytää taustastaan myös muita kuin koulunpenkillä opittuja asioita. Raavas työ on muokannut nuorta mieltä.

- Olen ollut aktiivinen järjestötoiminnassa ja tehnyt runsaasti vapaaehtoistyötä ja pieniä projekteja, erityisesti kulttuurin parissa. Niistä olen varmasti oppinut paljon organisoimisesta, asioiden eteenpäin viemisestä ja yritteliäisyydestä. Eikä lapsuus maatilalla töitä tehden ole varmaan pahaa tehnyt työmoraalin kannalta...

- Toimintamalleja ja asenteita oppii taatusti jo pienenä. Yksi niistä saattaa olla usko ihmisten pärjäämiseen vaativissa ja raskaissa tehtävissä sukupuolesta riippumatta.

Lepe kertoo harmittelevansa toisinaan sitä, ettei ole saanut aikaiseksi hakea mihinkään taideoppilaitokseen opiskelemaan. Hän mainitsee Taideteollisen korkeakoulun Medialaboratorion vaikuttavan erittäin kiinnostavalta. Kansainvälisessä ympäristössä toimiva käytettävyyssuunnittelija kertoo myös harkinneensa opiskelua tai jopa työntekoa ulkomailla.

Jatkokoulutuksen osalta Lepe arvelee, että saisi eniten käytännön hyötyä ja ammatillista pätevyyttä informaatiotutkimuksen syventävistä opinnoista sekä tietojenkäsittelyopin tietyistä kursseista, kieliopinnoista ja hypermediasta.

- Aion ehdottomasti jatkaa informaatiotutkimuksen opinnot loppuun. Olen opiskellut melko laajaa valikoimaa eri aineita tähänkin saakka, joten jatkan taatusti samaan malliin, jos aikaa jää töiltä.

Tietojenkäsittelyopin opintoja hän aikoo jatkaa ainakin ihmisen ja tietokoneen vuorovaikutuksen opinnoilla sekä tarpeellisilla suunnitteluopinnoilla.

- Filosofiaa ja venäjän kieltä aion myös jatkaa jo pelkästään oman kiinnostukseni vuoksi ja filosofiasta teenkin luultavasti laajan sivuaineeni, koska sitä on kertynyt melkoisesti.

-Tähän saaka en ole ollut huolissani tutkinnon saamisesta kasaan jossakin tietyssä ajassa ja tietyillä ainevalinnoilla, olen vain ottanut niitä kursseja joille veri on vetänyt. Siksipä käynkin parhaillaan pakollisia yleisopintoja läpi pitkin hampain.

Lehdet ja internet tuntuvat pursuvan erilaisia IT-alan seminaareja ja kursseja, joista rokotetaan huimia hintoja. Lepe on sitä mieltä, että näiden kurssien, seminaarien ja workshopien valinnassa kannattaa olla kriittinen.

- Itseopiskelulla tai työn kautta asioihin perehtymällä voi mielestäni usein päästä ihan vastaaviin tuloksiin, jos on motivaatiota ja aikaa.

Mitä neuvoja Lepe antaisi uusille opiskelijoille sivuainevalinnoista?

- Olen itse kokeillut sissin innokkuudella eri sivuaineita ja mitä epäjärkevimpiä aineyhdistelmiä, enkä voi suositella muillekaan opintojen suunnittele-

mista pelkkään napakkaan ja nopeaan tutkintoon tähdäten. Mielestäni kannattaa ehdottomasti kokeilla eri sivuaineita ja katsoa myös niistä kurssitarjontaa pidemmälle kuin perusopintoihin. Useat peruskurssit voivat tuntua turhilta ja epäkiinnostavilta, mutta yllättäen aineopinnoista löytääkin todella huimaa tavaraa.

Sivuaineitten suosittelun vaikeudesta huolimatta Lepe päättää antaa muutaman vinkin. Hänen mielestään liian monet valitsevat sivuaineekseen perinteisesti sisartieteinämme pidetyt informaatio- ja viestintätieteet. Usein ajatellaan myös tietojenkäsittelyopin, hallintotieteiden ja kulttuurityötä tukevien opintojen olevan suositeltavia valintoja ja kova sana työmarkkinoilla.

- Silti kannattaa tutkia jossain vaiheessa hieman poikkeavienkin aineyhdistelmien mahdollisuuksia. Esimerkiksi kasvatustieteet, historia, psykologia tai jokin vieras kieli voivat olla informaatiotutkimukseen yhdistettynä persoonallisia valintoja työnantajienkin silmissä. Omia kiinnostuksenkohteita pitäisi osata pohtia trendeistä ja opiskelukavereiden mielipiteistä huolimatta. Muuten me kaikki päädymme opiskelemaan täsmälleen samoja aineita eikä se ole työmarkkinoidenkaan etu.

***

Lepen naapurista löytyy **Mikko Sola**. Mikko aloitti infon opinnot 1996, mutta oli lukenut sitä ennen tietojenkäsittelyoppia. Nykyään hän on töissä Iconilla ja päätyi sinne Sonera Plazan kautta kuten Lepekin. Mikko toimii myös Human Computer Interaction -osastolla käytettävyyssuunnitelijana.

Mikko on seurannut internetin kehittymistä sen alkuvuosista lähtien.

- Siinä kahdeksankymmentä luvun alkupuolella sain ensimmäisen tietokoneeni. Sillä pääsi nettiin tai siis sen aikaiseen verkkoon.

Perspektiivistä on ollut etua opinnoissa. Jo ensimmäisenä vuonnaan infossa Mikko aloitti opettamisen ja tutustutti opiskelutovereitaan mm. tiedontallennuksen ja -haun saloihin. Taustalla vaikutti oman harrastuksen lisäksi kaksivuotiset opinnot tietojenkäsittelyn laitoksella. Siellä Mikko ihastui käytettävyysopintoihin.

- Käytettävyys on kaukana pelkästä tekniikasta. Koodi vaikuttaa taustalla, mutta käytettävyydessä on kyse nimenomaan siitä, mikä näkyy päällepäin. Tarkoituksena on saada informaation etsijä löytämään haluamansa mahdollisimman helposti. Tämä edellyttää esim. nettisivuilta selkeää rakennetta ja jäsentelyä.

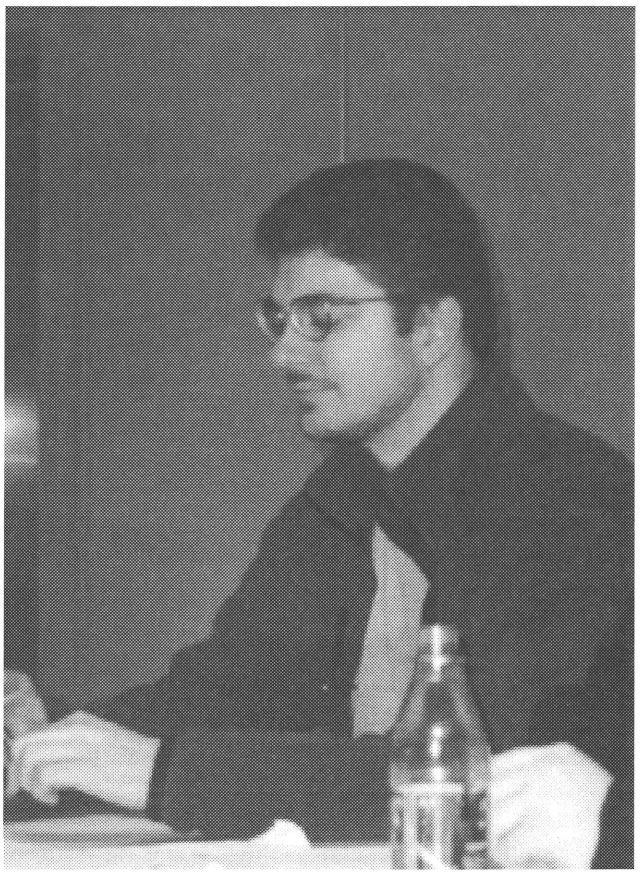
Mikko kertoo käytettävyyden olevan ennen kaikkea vuorovaikutusta ja viestintää, jonka teoriapohjana voi käyttää niin kognitiivista psykologiaa kuin tiedotusopin viestintämalleja. Hänellä opinnot ovat vielä jonkun verran kesken, mutta gradun aihe on jo muotoutumassa.

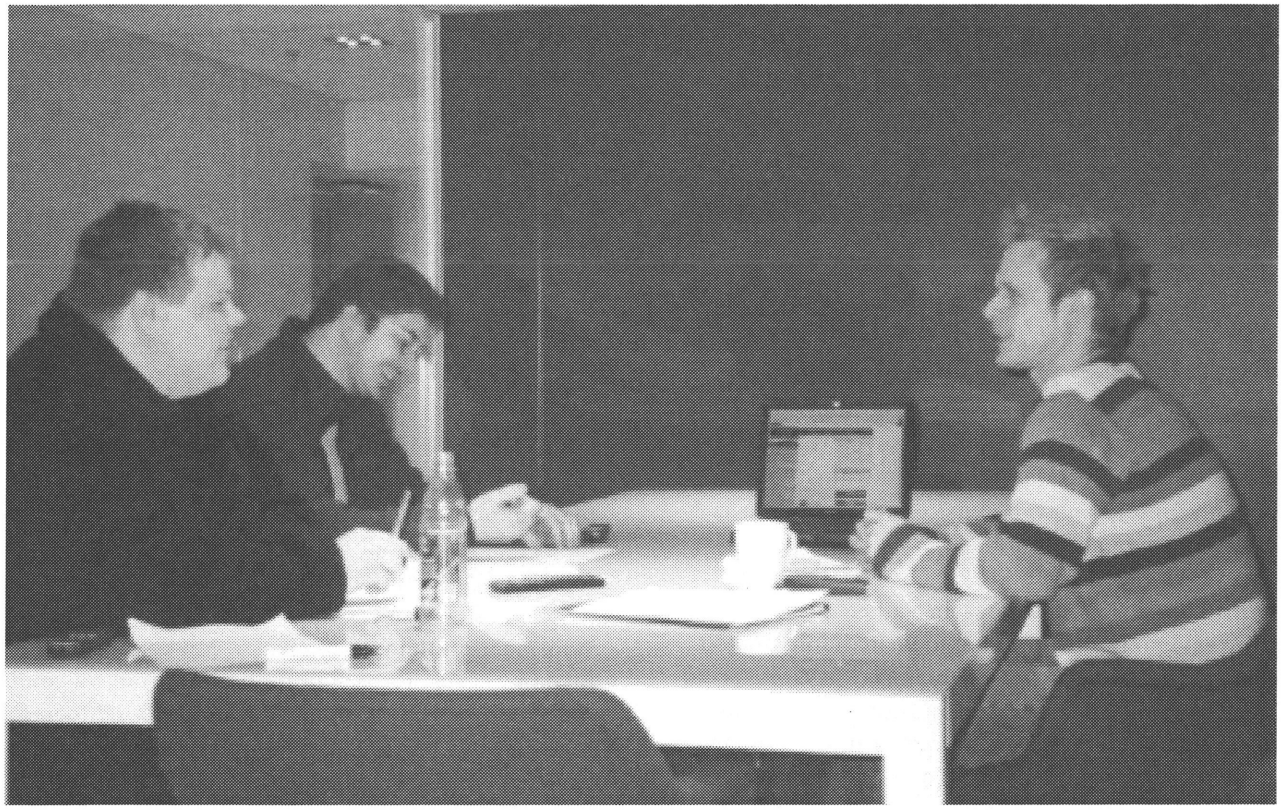
- Kai se täytyy tehdä jostain työhön liittyvästä että saa sen aikaiseksi. Ensin suunnittelin todella kunnianhimoista projektia, mutta voi olla vaikeaa saada itsestään niin paljon irti. Kuvitelmissa on helppo tehdä vaikka kuinka laajaa gradua.

Informaatiotutkimuksen sivussa Mikko on opiskellut mm. kasvatus- ja hallintotieteitä. Hän on toiminut informaatiotutkimuksen laitoksella lehtorina mm. tietokantaprojektissa ja tulee vastakin osallistumaan jonkun verran opetukseen, erityisalueenaan käytettävyys.

***

Visioi. Mikko synnyttää suuria ajatuksia.

Toteuta. Suuret suunnitelmat saavat realiteetit palavereissa.

Kolmannen Icon Medialabin infolaisen löydän pääkaupunkiseudulta. **Pia Savikko** työskentelee Iconin Helsingin toimistossa.

- Tittelini on Business Intelligence Specialist. Lähinnä sitä kuvaa sana tutkija/ analysoija.

Pia kertoo toimenkuvan koostuvan pääasiassa tutkimusten analyysien ja joskus myös tiedonhakujen tekemisestä. Esimerkkinä laadullisista menetelmistä hän mainitsee kohderyhmien fokusryhmätutkimukset ja kvantitatiivisista menetlmistä web-lomake tutkimukset.

- Lisäksi lokianalyysia, bench-markkaukset, kilpailija-analyysit jne.

Pääaineena Pialla on informaatiotutkimus ja pitkänä sivuaineena markkinointi. Lisäksi hän on opiskellut tiedotusoppia.

- Ai niin ja hammashoitajan tutkinto.

Nykyään Pia vankistaa osaamistaan työn ohessa erilaisissa seminaareissa ja workshopeissa", jotta pysyisi kärryillä missä mennään.

Pia on ollut töissä Nokian kännykkäpuolella testaajana, Alma Mediassa hoitamassa Aamulehden verkkoversiota sekä Dimessä ja vielä Kauppalehti Onlinessa.

- Myyntiä, sisällöntuotantoa ja kehitystä, sellaisia joka paikan höylän juttuja: kuluttajatutkimukset - hanke, uusmediatutkija.

- Olen valinnut opinnot kiinnostuksen mukaan ja samalla periaatteella olen päätynyt tähän työhön. Ehkä siinä on jonkinlainen linja pysynyt. Olennaista tässä duunissa on seurata aika tarkkaan mitä muualla tapahtuu ja ennen kaikkea kaiken sen tiedon analysoimista ja pureskelemista. Tieto pitää osata hakea, sitä pitää osata suodattaa, jakaa eteenpäin ja siitä pitää pystyä keskustelemaan, joskus jopa väittelemään. Sosiaaliset kyvyt ovat siis olennaisia.

Kerroin Pialle metsästäväni yhdistelmää, joka sopisi aivan nappiin tietyn tehtävän kanssa.

- Tuota mä vähän pelkäsinkin: totuus on se, että mitkään opintoyhdistelmät eivät takaa, että soveltuisit johonkin tehtävään. Kaikki tuo on niin hirvittävän yksilöllistä.

Teksti ja kuvat: Katja Hilska

PIENIÄ suuria kesäkirjoja II

Alfabetet på finlandssvenska

- Susanne Ringell: Av Blygsel blev Adele fet (Söderströms, 2000) 63s.

Ulkomuodoltaan kepeässä vihkosessa esitellään aakkosjärjestyksessä kokonainen suomenruotsalaisten ihmiselämien kirjo, tutut mutta persoonattomat aakkoset saavat kasvot.

Susanne Ringell esittelee teoksessaan 27 lyhykäisessä tekstissä 29 ihmistä, tilannetta ja ajattelutapaa. Perinteisen kouluaapisen aakkosesittelyistä nämä ainakin poikkeavat: ne ovat syviä, teräviä, avartuvia, kömpelöitä, eivätkä mitään kauniita kiiltokuvia pastellisävyisine punaposkisine enkeleineen. Harvoin saa käsiinsä näin tiivistettyä, vakavaa ihmiskuvausta.

Teosta lukiessa tulee etsimättä mieleen ***Petri Tammisen*** mainio teos *Elämiä* (1994) , joka pelaa elämäkertatietojen oivaltavalla aukkoisuudella ja syy-seuraussuhteiden puuttumisella omissa vastaavissa "pienissä elämäntarinoissaan". Ringell sijoittaa lukijansa suoraan keskelle kuviota ja päästää osalliseksi tilanteiden ja kokemisen karnevaaliin.

Ihmisgalleria alkaa Adelen tarinalla, ujon **A**delen, joka ilmaisi itseään syömällä ja tuli pulleaksi hehkuvaksi turvaksi miehille. Tämä ei ole kokoelman ainoa tarina, jossa Ringell antaa uuden merkityksen "onnelliselle lopulle". **R**igmor miettii öisin koirien takajalkaisuutta, ovatko ne vasen- vai oikeajalkaisia, syystäkin. Puheterapeutti **H**annelelle kasvaa ruusu kurkkuun ja kun työtoverukset **E**gil ja **F**olke ovat matkalla Lappiin hiihtämään, ilmassa on levotonta odotusta jostain muustakin...

Sanaleikit, joita ei-äidinkielinenkin tunnistaa, muttei aina aivan ymmärrä, tekevät lukemisesta haastavaa ja alistavat ihmiselämät ja niiden monet merkillisyydet ja merkityksellisyydet kielenkin muokattaviksi. Elämät, siinä missä naistenlehtien henkilökuvatkin, rakentuvat fiktiivisiksi teksteiksi. "Ilkeät eivät kuole", kuten sananlasku sanoo, mutta miten käy jos siihen uskoo, kuten **Ä**lva?

Teksti: Pipsa K.

Suullinen kulttuuri ja kirjastot

- Etelä-Afrikan kirjastojen kehittyminen yhteisöään palveleviksi osallistujiksi

Tämän vuoden Bobcatsss-symposiumin tarjonnasta erottuva luento avasi kuulijoiden mielet ymmärtämään lukutaidon ja tallennetun tiedon merkityksen. Lisäksi luento muistutti elävästi niistä kuiluista, joita yhä löytyy maapallon eri osien välillä.

Professori Harry Auret Etelä-Afrikan teknillisestä korkeakoulusta (*Technikon South Africa*) kertoi eteläafrikkalaisista yhteisöjen kirjastoista, joiden haasteena on palvella yhteisönsä niin lukutaitoisia, uuslukutaitoisia kuin lukutaidottomia ihmisiä. Hän näkee kirjastot yhteisönsä muokkaamina tuotteina, jotka tuovat esiin sen arvoja sekä heijastavat erilaisia näkökulmia kulttuuriin ja sosiaaliseen luokkaan.

Luennon aluksi Harry Auret kertoi meille joitakin faktoja Etelä-Afrikasta:

- 46% väestöstä asuu maaseudulla
- 37% talouksista ei ole sähköä
- 36% yli 20-vuotiaasta väestöstä on lukutaidottomia
- 19% yli 20-vuotiaasta väestöstä ei ole saanut muodollista koulutusta
- 18% eteläafrikkalaisista ei ole käytössään puhelinta
- 34% taloudellisesti aktiivisesta väestöstä on työttöminä
- 13% ei ole varaa käyttää motorisoituja kulkuneuvoja ja he ajavat polkupyörällä tai kävelevät päästäkseen kohteeseensa

Näissä olosuhteissa kirjastojen on otettava huomioon mm. kysyntä lukutaidottomille soveltuvaan informaatioon sekä vaihtoehtoisten tapojen kehittäminen aineiston luokitteluun. Kysyntää on työttömyyttä ja taloudellista tilannetta sekä kuljetusongelmia ja terveydenhoitoa helpottavaan informaatioon. Kirjastojen tulisi tarjota myös kiinteistön hoitoa, sähköistämistä ja telepalveluja koskevia neuvoja. Yhtenä roolina on tukea väestön elinikäistä oppimista, missä ei tarvita pelkästään informaation lukutaidon opettamista vaan myös yhteistyötä seudun koulutustahojen kanssa.

Harry Auretin esittelemän kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena oli löytää erityispiirteitä, jotka ovat ominaisia Etelä-Afrikan yhteisöjen kirjastoille. Kolmenkymmenenviiden kirjastonhoitajan ja yli sadan kirjaston kohderyhmään kuuluvan kansalaisen joukosta nousi esille tiedon tarpeita mm. työmarkkinoista, kiinteistönhoidosta ja kuljetuksesta. Tiedontarpeet koskivat muutenkin kunnallisia palveluita ja mm. koulun käyntiä koskevaa tietoa. Esiin tuli myös yksi kirjastojen hyvin kriittinen opetuksellinen rooli: lukurauhan tarjoaminen opiskelijoille. Tilasta on pulaa monissa asunnoissa ja oppilailla on vaikeuksia löytää hiljaista ja rauhallista lukupaikkaa.

Tehtyjen haastattelujen mukaan tiedon saantia vaikeutti käyttäjien lukutaidottomuus (tarvitaan toinen ihminen lukemaan tieto ääneen), tarvittavaa informaatiota ei ollut olemassa, esteet pääsyyn niille jotka olivat olemassa sekä tietämättömyyden niistä joita oli saatavilla. Yksilön tiedonsaannin kannalta koettiin ongelmalliseksi myös se, että suurin osa tiedosta liikkuu kuitenkin ihmiseltä toiselle puheen välityksellä ja tällainen informaatio ei välttämättä kohtaa totuuden vaatimuksia perustuessaan pääasiassa yksittäisen henkilön kokemuksiin, ymmärrykseen ja tulkintaan.

Toisenlaisia tiedonlähteitä

Luennon aikana tutustuimme kirjastojen ongelmalliseen tiedonlähderooliin puhuttuun kieleen pohjautuvassa kulttuurissa. Perinteisesti etelä-afrikkalaisissa yhteisöissä kommunikaatio tapahtuu pääsiassa tallentamattomaan puheeseen pohjautuvana, ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa. Tiedonlähteinä mainitaan mm. ihmiseltä toiselle leviävä tieto (*word-of-mouth*) ja kuulopuhe (*hearsay*). Ihmisten tiedonvälitykses-sä on puheen tueksi käy-

tetty mm. laulua, tanssia ja draamaa. Tärkeinä tiedonvälittäjinä mainitaan erilaiset sosiaaliset kanssakäymiset mm. julkisissa kulkuneuvoissa ja vierailut tuttavien luona.

Pienet baarit (*shebeens*) näyttelevät tärkeää roolia niin miesten kuin naisten sosiaalisessa elämässä. Nämä toimivat myös tärkeinä tiedonhankinnan tukijoina varsinkin miehille, jotka saattavat mennä näihin baareihin varta vasten hakemaan neuvoa esim. työnhakua koskevissa kysymyksissä. Lisäksi erilaiset yhteisölliset tapaamiset mm. kirkossa, kyläkokouksissa ja käräjillä sekä naisten piireissä ovat tärkeitä yhteisön tiedonhankinnalle.

Painetulla materiaalilla on ollut tiedonhankinnassa hyvin pieni rooli nykypäiviin saakka, jolloin lukutaito on alkanut levitä laajemmalle väestön keskuuteen. Ostettuja tai tilattuja sanomalehtiä kierrätetään runsaasti sekä virallisten että epävirallisten järjestelmien kautta ihmiseltä toiselle. Lehtien heikkoutena on luonnollisesti lukutaidon vaatimus. Lisäksi sanomalehdet koostuvat muustakin kuin puhtaasti uutismateriaalista eivätkä ne juurikaan tarjoa neuvoja yhteisöjen sosiaalisten, taloudellisten ja poliittisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Ovelta ovelle ja julkisissa kulkuneuvoissa levitetyt pamfletit tarjoavat usein mainontaa laihdutuspillereistä lomaosakkeisiin tai yrittävät ajaa jotakin poliittista asiaa. Yhteisössä vallitseekin yleinen mielipide näiden lentolehtisten epäluotettavuudesta, koska ne yrittävät pikemminkin myydä jotain kuin tarjota informaatiota.

Kirjastojen rooli tiedonhankinnassa

Kartoitettaessa kirjastojen roolia kehittymässä olevien yhteisöjen tiedonhankinnassa kävi ilmi, ettei niillä ole siinä minkäänlaista roolia. Kirjastojen hyvänä puolena nähtiin rauhallisen lukutilan tarjoaminen opiskelijoille, ja näitä on kuitenkin vain 2% väestöstä. Vain harva koulutusta saanut ihminen kuului kirjaston käyttäjiin ja menisi vapaaehtoisesti hankkimaan tietoa mieluummin kirjastosta kuin jostain muusta yhteisön palvelusta.

Miksi näin? Kirjastoilla on kuitenkin selvät mahdollisuudet toimia hyvänä tiedonlähteenä.

Ongelmiksi löydettiin seuraavia:

1) Kirjastojen palvelut eivät kohtaa yhteisönsä tarpeita – huolimatta esim. kirjastojen hyvästä varustelutasosta, ne eivät kuitenkaan kohtaa käyttäjien tarpeita. Tämä johtuu yhteisön jäsenten tarpeesta kuulla tieto toisen kertomana, esittää kysymyksiä ja vaatia lisäselvityksiä sekä nähdä asia omin silmin, kokea se.
2) Kokoelmat eivät ole suunniteltuja sen yhteisön tarpeisiin jota ne palvelevat, varsinkin kun kokoelmat ovat usein epärelevantteja yhteisön tiettyihin olosuhteisiin.

Harry Auret korostaa kirjastojen olevan yhteisönsä muokkaamia tuotteita.

Haastattelujen pohjalta tehtiin johtopäätöksiä siitä, miten kirjastot voisivat saada laajempaa hyväksyntää yhteisössään ja kehittyä paremmin yhteisöään palveleviksi. Tähän kehitettiin erilaisia mittareita, joista ensimmäiset mittaavat yhteisön hyväksynnän kasvamista ja toiset kirjaston kokoelmien relevanssin lisäämistä yhteisönsä tarpeita palveleviksi.

Kirjastojen pelastussuunnitelma

Käytännössä näitä tavoitteita - yhteisön hyväksyntä ja yhteisön palveleminen - lähdettiin toteuttamaan perustamalla kirjastopalvelujen neuvonantajaryhmiä kertomaan yhteisön erilaisista toiveista ja tarpeista. Lisäksi lähdettiin kehittämään kirjaston julkisuuskuvaa ja yhteyksiä kohderyhmään-

Etelä-Afrikan yhteisökirjastojen synty

Fairer-Wessels ja Machet (1993) kertovat artikkelissaan *The development of alternative library and information services for the black community in South Africa* Etelä-Afrikan yleisten kirjastojen (*public libraries*) saaneen syntynsä 30-ja 40-luvuilla köyhän valkoisen väestön tarpeista. Niiden päämääränä oli tarjota köyhille valkoisille luettavaa sosiaalisten, kulttuuristen ja sivistyksellisten olojen parantamiseksi. Nämä läntisen mallin mukaan rakennetut kirjastot eivät lähtökohtiensa vuoksi palvelleet mustaa yhteisöä kovinkaan hyvin.

Kirjoittajat toteavat 1993 kirjoitetussa artikkelissaan, etteivät nämä yleiset kirjastot ja informaatiopisteet vastaa palveluiltaan ja tarjonnaltaan mustan väestön tarpeisiin. Syiksi esitetään mm. laajaa lukutaidottomuutta mustan väestön keskuudessa, tietämättömyyttä yleisten kirjastojen palveluista ja kokoelmista sekä suullisen kulttuurin dominanssia ja lukemisperinteen puuttumista mustasta yhteisöstä. Syitä on kuitenkin löydettävissä myös rotuerottelusta. Vasta vuonna 1990 kumottiin laki, joka esti mustilta pääsyn useisiin yleisiin kirjastoihin. Osa yleisistä kirjastoista jatkoi silti erottelevia toimia esim. pitämällä kirjaston jäsenmaksut korkealla ja estämällä kirjaston kokoelmien käytön muilta kuin jäseniltä.

Musta väestö halusi kuitenkin käyttää valkoistenkin (asuinalueiden) kirjastoja, sillä heidän alueillaan olevien kirjastojen palvelut olivat täysin riittämättömiä. Esimerkiksi 3 miljoonan asukkaan Sowetossa oli ainoastaan viisi kirjastoa, joiden kokoelmissa oli 34 500 kirjaa. Soweton kirjastoissa työskentelevät mustat kirjastonhoitajat kertoivat kokoelmien olevan suurelta osin sopimattomia yhteisön tarpeisiin eikä heillä itsellään ollut juurikaan mahdollisuuksia vaikuttaa kokoelmien valintaan. Yleisten kirjastojen riittämättömyydestä johtuen alkoi Etelä-Afrikassa syntyä vaihtoehtoisia informaatiopalveluja, joiden yhtenä muotona ovat yhteisön kirjastot (*community libraries*).

Kirjoittajat esittelevät artikkelissaan vaihtoehtoisten palvelujen eri muotoja, jotka kääntyvät hiukan kömpelösti suomen kielelle: yhteisön kirjastot (*community libraries*), yhteisökeskukset (*community centre*), yhteisön resurssikeskukset (*community resource centre*), kansan kirjasto (*people´s library*) ja työläisen kirjasto (*worker´s library*). Näille vaihtoehtoisille informaatiopalveluille on yhteistä, että niiden omistajat, hallinto ja ylläpitäjät kuuluvat yhteisöihin jonka oikeudet on evätty. Näillä palveluilla pyritään motivoimaan yhteisön ihmisiä ja auttaa näitä osallistumaan ohjelmiin, jotka pyrkivät edistämään yhteisön jäsenten sosiaalisia, taloudellisia, poliittisia ja koulutuksellisia tavoitteita. Lisäksi pyritään luomaan verkostoja yhteisöjen jäsenten elintason nostamiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi koordinoimalla tehtyä työtä.

PUHUVAT TIETOKONEET LUOVAT UUDEN SUULLISEN KULTTUURIN

Suullinen kulttuuri ei välttämättä ole katoavaa kansanperinnettä. Professori **William Crossman** tunnetaan maailmalla futuristina, joka ennustaa puhuvien tietokoneiden korvaavan kirjoitetun kielen vuoteen 2050 mennessä ja muuttavan kaiken inhimillisen toiminnan. Vuoteen 2150 mennessä uusi kulttuuri läpäisee koko maailman. Crossman on kirjoittanut lukuisia kirjoja ja artikkeleita tietoteknologiasta, opetuksesta, kielistä ja kulttuurista sekä ihmisoikeuksista ja hänet tunnetaan myös luennoitsijana ja konsulttina.

William Crossman on perustanut Yhdysvalloissa tulevaisuuden tietokoneita ja niiden yhteiskunnallisia vaikutuksia tutkivan yrityksen CompSpeak 2050 - Institute for the Study of Talking Computers and Oral Cultures. Yritys tutkii mm. niitä samankaltaisuuksia, joita syntyy nykyisten suullisten kulttuurien ja uusien elektronisesti kehittyneiden suullisten kulttuurien välille. Tutkimuksissa huomioidaan myös ihmisen evoluution rooli informaatioteknologian omaksumisessa.

William Crossman puhuu Kiasmassa kesäkuun 15. päivänä *Milloin tietokoneet puhuvat?* -seminaarissa aiheesta "Kuinka puhuvat tietokoneet tulevat luomaan suullisen kulttuurin 2000-luvun puolivälissä?" Seminaarin järjestää Tulevaisuuden tutkimuskeskus yhdessä Tulevaisuuden tutkimuksen seuran kanssa.

Lisätietoja seminaarista ja William Crossmanista:
http://www.tukkk.fi/tutu/crossman
http://www.compspeak2050.org

sä muun muassa tekemällä promootiotyötä naisten ryhmissä. Kirjastot pyrittiin tuomaan esiin uusina ja erilaisina verrattuna vanhaan.

Päätettiin myös perustaa pieniä kirjastoyksiköitä, jotka pystyvät paremmin palvelemaan juuri tietyn käyttäjäkunnan ja ympäristön tarpeita. Lisäksi pienissä paikallisissa yksiköissä päästään suorempaan henkilökohtaiseen vuorovaikutukseen, jolla voidaan yleisestikin lisätä kirjastojen osallisuutta yhteisössään.

Kirjastojen materiaalia koskien tuli esiin vaateita mm. audio-visuaalisen materiaalin lisäämisestä ja tietoaineksen tarjoamisesta videoiden ja kasettien välityksellä. Näissä opetus/tiedotus-videoissa käytetään tiedonvälitykseen yhteisön omia jäseniä sekä yhteisön todellisia tilanteita ja ympäristöjä. Fiktiivistä materiaalia haluttiin vähentää, sillä ei ollut nähtävissä että käyttäjät kaipaisivat kirjastoja virkistysvälineekseen.

Ennen kaikkea kirjaston aineiston tulisi kohdata yhteisön julki tuomat tarpeet. Siinä missä meillä korostetaan kirjastonhoitajien neutraaliutta asiakkaan pyyntöihin ja tiedontarpeeseen, vaaditaan eteläafrikkalaiselta kirjastonhoitajalta kykyä selittää dokumenttien sisältämä tieto ja niiden merkitys sekä konsultoida asiakasta hänen ongelmassaan.

Miten suullisessa kulttuurissa tallennetaan informaatiota?
Ilkka Mäkinen esittelee kirjassa Tiedon tie suullisissa kulttuureissa käytettyjä välineitä tiedon tallennukseen. Yleinen sääntö puhekulttureissa on: sen tietää, minkä muistaa. Pelkästään puhutun perinteen varassa elävillä ihmisillä ei ole olemassa ulkopuolisia tietovarantoja. Muistia tukemaan voitiin käyttää mm. pykälöityjä sauvoja, muita pikkuesineitä ja omia sormia. Kielellisiä keinoja muistin tukemiseen ovat mm. rytmi ja toisto, antiteesi (eli käsitteen vastakohta), alliteraatio (alkusointu), assonanssi (puoli- tai sisäsointu), toistuvat epiteetit (pääsanaan liitettävä lisäsana, esim. presidentti Kekkonen) ja muut kaavailmaisut. Mäkisen mukaan näitä voidaan verrata jopa teknisiin järjestelmiin. Ihmiset ovat pyrkineet luokittelemaan asioita niin, että ne on helppo saada esille muistista jonkin johtolangan avulla. Käsiteltävien aiheiden esitystä on vahvistettu myös eleillä ja rytmisillä liikkeillä, jotka helpottavat muistiin palauttamista.

Kokoelmien hoidosta tiedon animointiin

Harry Auret kuvaa kirjastonhoitajalle perinteistä monipuolisemman roolin: informaation animoijan (*information animator*). Uuden kirjastonhoitajan tulisi herättää tieto henkiin, tuoda se eloon vastaanottajan saataville. Kirjastonhoitajan on myös oltava valmis keskusteluun, osallistumiseen, kyseenalaistamiseen, kysymyksiin vastaamiseen, perusteluihin ja lisätietojen antamiseen. Harry Auretin sanoin:

Such individuals may be called information animators which reflect their function "to bring information to life", "to act as a living link between the world of information and the world of the recipient", "to enliven", to interpret", "to stimulate debate", "to question", "to discuss", "to challenge". (Auret 2001b.)

Edelliset korostavat informaatikon tai kirjastonhoitajan välittäjän roolia ja onnistuakseen tässä eloon herättämisessä on myös tunnettava asiakas ja tämän tarpeet. Lisäksi tarvitaan mahdollisuuksia keskustelun syntymiseen jo poistamalla hiljaisuusleimat kirjastojen yltä. Rauhallinen ympäristö rajataan lukusaleihin.

Nykyisissä kotimaan kirjastotiloissa arvostan suuresti rauhallisuutta silloin kun on tarkoitus keskittyä lukemiseen, mutta rajaamalla tämän vaitonaisuuden lukusalin puolelle voitaisiin ehkä saada aikaan mielenkiintoisempia kirjastoelämyksiä. Tietenkin jo suomalaiskansallinen hiljaisuus-myytti estää meitä keskustelemasta kirjahyllyjen äärellä toisten, jopa vieraiden, ihmisten kanssa jonkin kirjailijan mielipiteistä tai vaikkapa parhaista matkakirjoista.

Lähteet:

Auret, Harry (2001a). Community libraries: ex Africa semper aliquid novi? Bobcatsss 2001 Proceedings.

Auret, Harry (2001b). Ex Africa semper aliquid novi? Luentomoniste 30.1.2001. Bobcatsss 2001.

Fairer-Wessels, F. & Machet, M.P. (1993).: The development of alternative library and information services for the black community in South Africa. Mousaion. Volume 11, No 1 1993. ISSN 0027-2639.

Mäkinen, Ilkka: Elettiinpä ennenkin: informaatiohistoriaa. Kirjassa Mäkinen, Ilkka (toim.): Tiedon tie: johdatus informaatiotutkimukseen,s. 32-72. BTJ Kirjastopalvelu, 1999. ISBN: 951-692-448-4.

Teksti ja kuva: Katja Hilska

Osaatko LUKEA ja KIRJOITTAA?

Verkkoajan viestintätaidot edellyttävät laajaa luku- ja kirjoitustaitoa

- Anja Alasilta: Verkkoajan viestintä. (Kauppakaari, 2000) 290s.

Tämä on yksi niistä kirjoista joita en ole pystynyt ohittamaan kirjakaupoissa. Opiskelijabudjetilla tai ei, jotkut teokset ansaitsevat paikkansa myös omassa kirjahyllyssä.

Anja Alasillan kirjaa ei ole tarkoitus lukea lineaarisesti kannesta kanteen. Johdannossa, jonka hän on nimennyt käyttöohjeeksi, Alasilta opastaa kirjan lukemiseen ja kuvailee lukujen sisällön yksityiskohtaisesti. Lukijan on helppo poimia kiinnostava alue käyttötarpeen mukaan. Alasillan kirjassa lukija on koko ajan läsnä. Kirjoittajan ja lukijan vuorovaikutus tuntuu konkreettiselta, aivan kuin istuisi kuuntelemassa luentoa tai - oikeudenmukaisemmin - keskustelisi kirjoittajan kanssa. Alasilta opettaa myös verkkokirjoittajille: "Jos tahdot saada lukijaan kestävän yhteyden ja tehdä häneen pysyvän vaikutuksen, tähtää vuoropuheluun."

Alasilta tiivistää kirjan sisällön viideksi lupaukseksi, joihin sisältyy lukutaidon laajentaminen verkkoajan tasalle, sähköpostin ja tekstiviestien käytön periaatteet, linkitetyn tekstin kirjoittaminen ja verkkoilmaisu, internet-ajan arvojen ja asenteiden pohdinta sekä oman organisaation sisäisten viestintäongelmien ratkaiseminen. Alasilta korostaa, että toimiakseen verkossa tehokkaasti ja vaikuttaakseen vahvasti, on oltava valmis laajentamaan omaa lukutaitoaan perinteisestä tekstin lukemisesta muun muassa kuvan tulkintaan. Verkkokirjoittajille hän muistuttaa, että linkityksen käyttäminen parantaa viestinnän laatua ja tehoa vain sen liittyessä uuteen, verkolle ominaiseen ilmaisutapaan.

Kirjan taitolla ja tekstien jäsentelyllä on helpotettu lukijan työtä oppijana. Luvut ovat lyhyitä, otsikot kuvaavia ja tärkeimmät asiat on nostettu tekstistä esiin lihavoinneilla. Kirjaa on melkeinpä liian helppo lukea. Jokaisen osan alussa on sisällysluettelo ja lukujen lopussa vinkkejä lisälukemistoksi sekä Muista! –laatikko, joka kokoaa yhteen luvun pääkohdat. Lisäksi koko kirjan läpi seurataan verkkoviestinnän pyramidin eri osia: tulkintaa, ilmaisua ja vuorovaikutusta, joiden keskikolmioksi jää teknologia.

Laajan lukutaidon eri osa-alueet kuuluvat kolmion eri kulmiin. Nopea ja monipuolinen tekstinlukemisen tekniikka sijoitetaan tulkintaan, av-lukutaito ilmaisuun ja atk-lukutaito informaatioteknologiaan, verkkolukutaito taas vuorovaikutukseen. Alasilta näkee laajan lukutaidon sateenkaarena, jonka alle kaikki erilaiset lukutaidot "joista ihmisille vain voi koitua hyötyä tai huvia" voidaan sijoittaa. Hän korostaa lukunopeuden tärkeyden korostuvan tietotulvassa: vain ne pelastuvat infoähkyltä jotka osaavat valita suupalansa tarkasti ja vaistomaisesti. Tehokas lukutaito on selviytymiskeino.

Antoisin Alasillan neuvoista on käyttää erilaisia lukutekniikoita erilaisiin teksteihin. En pidä siitä että minua lukijana patistetaan vauhdilla eteenpäin ja kielletään palaamasta takaisinpäin, en liioin siitä

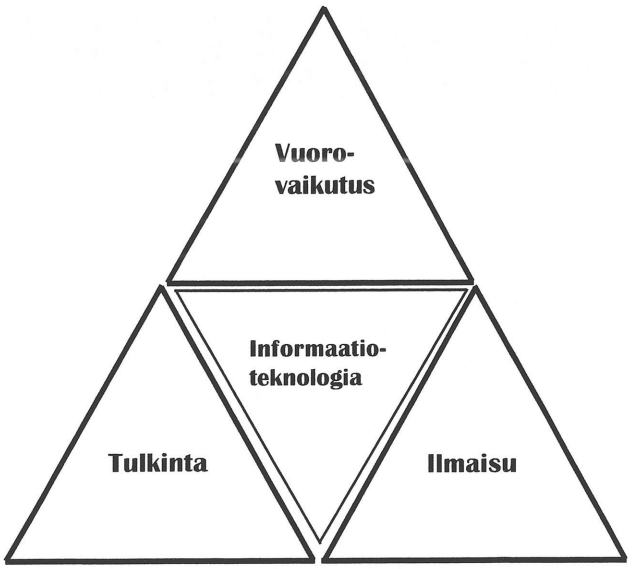
että katsetta pitäisi kohdistaa vain keskelle sivua. Joskus törmää teksteihin joiden jokaisen vivahteen haluaa poimia, toisinaan niihin jotka lukaisee muutamassa sekunnissa ja silti poimii kaiken oleellisen tiedon. Alasillan mukaan on olennaista muuttaa lukemisen tapaa tekstin ja tilanteen mukaan. Pikkutarkasta silmäilevään, mekaanisesta elämykselliseen, omaksuvasta ohittavaan ja toteavasta analysoivaan.

Alasilta nostaa myös esiin kysymyksen, miten auttaa aikuista lukemaan paremmin. Hän neuvoo aloittamaan itsestä ja arvioimaan omia taitojaan kohta kohdalta, mm.: osaanko lukea erilaisia tekstejä riittävän nopeasti; osaanko tulkita myös kuvaa, ääntä ja liikettä; missä määrin ruutulukeminen on korvannut paperilta lukemisen? On helpompaa avata kehityskeskustelu esim. omassa organisaatiossa luku- ja kirjoitustaidon kehittämiseksi kertomalla omista heikkouksistaan ja vahvuuksistaan kuin kysymällä: "Osataankos täällä lukea ja kirjoittaa?"

Alasilta paneutuu kirjan kolmannessa osassa verkkokirjoittamiseen. Hän asettaa verkkokirjoittajalle kaksi roolia, joista toisessa kirjoittajan tehtävänä on tuottaa tunnetuille vastaanottajille lyhyitä ja ytimekkäitä pikaviestejä. Toisena roolina on kirjoittaa kirjavalle lukijakunnalle laajoja sisältöjä. Parhaimmillaan verkkoviestinnällä voidaan mahdollistaa sekä yhteydet laajoihin yleisöihin että yksilöllinen ja intensiivinen vuorovaikutus.

Myös kirjoitustaidolle asetetaan laajat vaatimukset, kun tuottajan pitäisi osata kirjoittaa linkitettyä tekstiä, kuvaa ja vuorovaikutusta. Www-kirjoittajalla pitää olla realistinen kuva kohderyhmänsä lukutaidosta ja vuorovaikutustavoista. Sivujen sisällöt on pystyttävä suunnittelemaan ja ilmaisemaan siten, että ne esittäytyvät ruudulla edukseen niille, jotka etsivät, lukevat ja käyttävät tietoa verkon kautta. Verkkolukija osaa ja tahtoo valikoida, vastata ja vaikuttaa.

Laajaan kirjoitustaitoon luo perusteet laaja lukutaito. Lisäksi on osattava kirjoittaa ymmärrettävää ja kiinnostavaa tekstiä sekä yhdistää tekstiin osuvasti kuvaa, liikettä ja ääntä. Sisällön linkityksillä on tarjottava harkittuja vaihtoehtoja erilaisten lukijoiden ja tilanteiden tarpeisiin. Kirjoittajan on tunnettava verkon tekniset mahdollisuudet ja rajoitukset vähintäänkin perustasolla järkevien tuotanto- ja ylläpitoratkaisujen suunnittelemiseksi. Laajan kirjoitustaidon omaava on valmis aitoon vuorovaikutukseen eli antaa lukijalle mahdollisuuden valita, vastata ja vaikuttaa.

Verkkoviestinnän peruspyramidi. Alasilta 2000, s. 11.

Kirja käsittelee laajaa aluetta ja joitakin osa-alueita ei käsitellä kovin yksityiskohtaisesti. Kirja antaa kuitenkin hyvin arvokkaita käytännön vinkkejä ja omaa kiinnostuksen aluetta on mahdollista syventää lisälukemisella. Kirjan suurimpia ansioita on eri alueiden kokoaminen verkkoviestinnän pyramidiin ja niiden johdonmukainen käsittely. Lukijalle avautuu näkemys kokonaisuuteen, jonka osien parissa hän mahdollisesti työskentelee. Samalla tulee esille eri osien keskinäiset suhteet. Alasilta korostaakin, että osatakseen kirjoittaa on myös osattava lukea.

Kirjaa voi suositella kaikille jotka ovat tai tulevat olemaan edes jossain tekemisissä verkkoviestinnän kanssa.

Teksti: Katja Hilska

BOBCATSSS OPEN 2001

Bobcatsss on vuosittain järjestettävä kirjasto- ja informaatioalan opetuksen ja tutkimuksen konferenssi. Nimi perustuu perustaja-yliopistojen ja -korkeakoulujen kotikaupunkeihin: Budabest, Oslo, Barcelona, Copenhagen, Amsterdam, Tampere, Stuttgart, Szombately, Sheffield. Lisää jäseniä on liittynyt joukkoon vuosien varrella.

Perinteisesti konferenssi on järjestetty yhteistyössä länsimaisen ja itä-eurooppalaisen yliopiston välillä. Tämän vuotinen Vilnassa pidetty symposiumi oli Bobcatsss-historian yhdeksäs ja se toteutettiin yhteistyönä Oslon kirjasto- ja informaatiotutkimuksen ja Vilnan yliopiston viestinnän laitosten voimin. Opiskelijoilla on päärooli niin konferenssin käytännön järjestelyissä kuin sen sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa.

Vilnan yliopisto on perustettu 1579 ja se lukeutuu Euroopan vanhimpiin yliopistoihin. Yliopistolla on vaiheikas menneisyys ja se on saanut osansa Liettuan värikkäästä historiasta. Yliopisto oli suljettuna mm. tsaari Nikolain aikana 1832 - 1919 ja se toimi Puolan hallinnon alla 1919- 1939. Natsit lopettivat yliopiston toiminnan maaliskuussa 1943, mutta elokuussa 1944 sen toimintaa pystyttiin taas jatkamaan. Liettuan itsenäistyessä 1990 yliopisto sai takaisin autonomisen asemansa.

Yliopistossa on tällä hetkellä lähes kahdeksantoistatuhatta opiskelijaa ja henkilökuntaa on liki kolmetuhatta. Vuonna 1991 perustettu *"the Faculty of Communication"* on yliopiston nuorin tiedekunta. Tiedekunnassa opiskelee n. 900 opiskelijaa, jotka valmistuvat mm. journalisteiksi, informaatikoiksi, arkiston- ja kirjastonhoitajiksi sekä erilaisiin informaation hallintotehtäviin kansainvälisiin ympäristöihin asti.

Bobcatsss on pääasiassa eurooppalainen tapahtuma, mutta osanottajia oli tänäkin vuonna edustavissa määrin myös muilta mantereilta. Kauimpaa tulivat intialaiset ja etelä-afrikkalaiset puhujat. Tämän vuotisen symposiumin pääteemana olivat tietämys- ja informaatiovirtojen vaikutus demokraattisen ja avoimen yhteiskunnan luomisessa ja ylläpitämisessä. Eri puolilla maailmaa ollaan hyvinkin erilaisissa tilanteissa näissä asioissa.

Symposiumin pääanti olikin eri kulttuurien ja kansallisuuksien tilanteiden esille tulossa ja niihin tutustuminen oli varsinkin opiskelijan näkökulmasta hyvin mielenkiintoista.

David Bawden Lontoon City-yliopiston informaatiotieteiden osastolta kiteytti konferenssin aiheet kirjastojen ja kirjastonhoitajien seitsemäksi yleiseksi periaatteeksi. Ensinnäkin kirjaston käyttäjille on mahdollistettava pääsy laajalti erilaisiin lähteisiin ilman kielteisluontoista rajoitusta tai sensurointia. Toiseksi käyttäjiä on opastettava erilaisille lähteille ohjauksen perustuessa avoimeen ja objektiiviseen arviointiin.

Lisäksi kirjastojen ja kirjastonhoitajien on roolissaan tiedostettava, että informaation vapaa virtaaminen tai faktuaalisen informaation tarjoaminen ei vielä riitä. On kiinnitettävä huomiota kriittisen ajattelun ja digitaalisen lukutaidon esille tuomiseen ja korostamiseen niin kirjastonhoitajien kuin käyttäjien keskuudessa. On arvioitava uusien informaatio- ja kommunikaatioteknologioiden, erityisesti internetin, mukanaan tuomia vaikutuksia. Lisäksi on aiempaa enemmän tuotava julki ja arvioitava kirjastojen ja kirjastonhoitajien työssään välittämiä eettisiä arvoja.

Monika Krakowska kirjasto- ja informaatiotieteiden laitokselta Jagellonican yliopistosta Krakovasta puhui demokraat-

tisesta tiedonsaannista oman maansa kannalta. Hän toi erityisesti esille kirjastojen roolin demokraattisen tiedonsaannin mahdollistajana. Krakowska kyseenalaisti myös sen, voidaanko puhua vapaasta ja yhdenmukaisesta tiedon saannista kaikissa maissa. Onko taloudella kenties vaikutusta demokraattiseen informaation saantiin? Puheessaan Krakowska esitteli mm. niitä ongelmia, jotka liittyvät yhdenmukaiseen pääsyyn informaatioon ja tietämykseen.

Monika Krakowska näkee julkiset kirjastot yhteisön yliopistoina, joissa on mahdollisuus omaehtoiseen opiskeluun ja tiedonhankintaan. Yleisten kirjastojen roolina on turvata yleisölle vapaa ja ilmainen pääsy informaatioon demokraattisessa yhteiskunnassa. Kirjastojen on kuitenkin usein vähäisillä resursseillaan vaikeaa pysyä muuttuvan ja nopeasti uusiutuvan teknologian sekä elektronisten tuotteiden tasalla. Uutuuksien hankinta vaatii rahaa niin hankintahintaan kuin henkilökunnan koulutukseen.

Andrew Cranfield Pohjois-Tanskan yliopistosta, Odensesta, pohti puheenvuorossaan kirjaston ja kansalaisuuden kysymyksiä. Kirjastoilla hän viittasi myös muihin vastaavan tyyppisiin instituutioihin. Erityisesti hän kiinnitti huomiota näiden instituutioiden asemaan muuttuvassa yhteiskunnassa. Yhteiskunnan muutokset asettavat haasteita eurooppalaiselle demokratialle ja kirjastojen roolin tulisi tässä kehityksessä Cranfieldin mukaan olla aktiivinen ja demokratiaa edistävä. Kirjastojen puolueettomuus vapauttaa ne valtasuhteista ja moraalisista ennakkoluuloista sekä tekee niistä avoimia paikkoja, joihin ihmiset voivat tuntea olevansa tervetulleita.

Cranfield painotti myös kirjastojen paikallisuutta ja sen mukanaan tuomia etuja yksilön mahdollisuutena osallistua oman alueensa politiikkaan ja kehitykseen. Tulevaisuudessa kirjastojen tulisi tehdä yhteistyötä koulutussektorin kanssa yhteisön kehittämiseksi. Puheenvuoronsa lopuksi Cranfield totesi, että vain luomalla edellytyksiä tiedostavalle kansalaisuudelle meillä on toivoa aktiivisen demokratian muodostamisesta.

Mihaela Banek, Boris Badurina, Koraljka Golub, Martina Dragija, Franjo Pehar ovat informaatiotieteen jatko-opiskelijoita Kroatiasta. Heidän puheenvuoronsa käsitteli tämänvuotisen Bobcatsss-symposiumin teemaa entisissä sosialistisissa maissa.

Nuorissa eurooppalaisissa demokratioissa törmätään usein toisenlaisiin ongelmiin kuin muissa Euroopan maissa. Kirjastojen roolin tulisikin olla aktiivinen kouluttaja, joka auttaisi käyttäjiä ymmärtämään uudenlaisia poliittisia termejä ja vaikuttamisen tapoja.

Opiskelijat näkevät kirjastot paikkoina, joissa kansalaiset voisivat oppia ja saada tietoa demokratiasta. Opiskelijat esittelivät myös tutkimuksensa, jonka tarkoituksena oli saada tietoa kirjaston käyttäjien mielipiteistä.

Opiskelijoiden havaintojen mukaan tavalliset kirjaston käyttäjät eivät vielä ole valmiita etsimään tietoa esimerkiksi politiikasta. Yhteenvedossaan he kuitenkin korostivat, että kirjaston työntekijöiden tehtävänä olisi esitellä tavalliselle käyttäjälle ajatusta, että kirjasto voi olla myös paikka oppia demokratiaa.

Daniel D. Meir ja **Doron Greenshpan** käsittelivät mielenkiintoisesti ajatusta yhtäläisyyksistä, joita on löydettävissä historiallisista kirjarovioista ja nykyaikaisesta digitaalisen aineiston tuhoamisesta ja sen käytön ja saannin estämisestä.

Digitaalisen informaation tuhoamista ja sen käytön estämistä tapahtuu jatkuvasti. Niin kirjarovioihin kuin digitaalisen aineiston tuhoamiseen liittyy samoja piirteitä, monia sosiaalisia, kulttuurisia ja teknologisia näkökulmia. Nykyäänkin tarkoituksena on saavuttaa valta-asema, ja keinoina on informaatioteknologia.

Kirjaroviot ovat olleet varsin näyttäviä, julkisia ja sosiaalisesti merkittäviä tapahtumia,

kun taas digitaalisen tiedon tuhoaminen voi tapahtua huomaamattomasti, ja huomataan vasta kun tuho on jo tapahtunut. Kuitenkin virtuaalimaailmassa kuten todellisessakin Meir ja Greenshpan katsovat siviiliyhteiskunnan vaalimisen ja älyllisen vapauden vaatimusten yhtä tärkeäksi. Kaikille tulisi sallia esteetön pääsy haluamilleen tiedonlähteille kenenkään sitä estämättä.

Bobcatsss Open -symposiumin päätöstilaisuudessa kiitokset olivat ylitsevuotavia, ja sanat alkoivat jo loppua kesken kun järjestäneiden yliopistojen edustajat kiittelivät toisiaan. Yhdeksännen Bobcatsssin järjestäjät , jotka olivat Vilnan ja Oslon yliopistojen opiskelijoita, saivat diplomit vuoden kestäneestä uurastuksestaan. Myös seuraavan symposiumin järjestäjät esittäytyivät.

Ensi vuoden Bobcatsss on sarjassaan kymmenes, ja se järjestetään ensi vuoden tammikuussa Slovenian rannikolla Portorozissa. Järjestäjinä toimivat Stuttgartin yliopiston opiskelijat yhteistyössä slovenialaisen Ljubljanan yliopiston kanssa. Symposiumin aiheena on "Human Beings and Information Specialists".

Lisätietoja osoitteesta: http://www.hbi-stuttgart.de/roos/bobcatsss/bob.htm

Teksti: Katja Hilska, Sanna Leppäniemi, Pirre Soininen

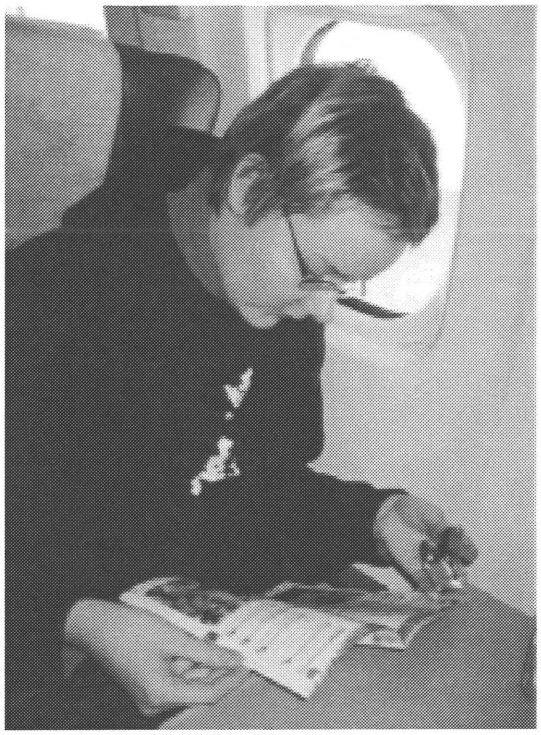
Matkamuistoja Vilnasta

Matkamme alkoi hyisenä tammikuun lopun lauantai-aamuna. Kokoonnuimme Helsinki-Vantaan lentokentällä päämääränämme Vilna ja Bobcatsss. Ryhmämme tunsi toisiaan jo jonkin verran ennestään, paristakymmenestä vuodesta muutamaan viikkoon. Olimme tutustuneet toisiimme Bobcatsss-matkan merkeissä mm. yhteisissä talkootöissä Moskovan kissateatterin esitysten narikassa Tampereen Sampolassa. Matkan suunnitelmat olivat vaatineet enemmän tai vähemmän vaivannäköä kaikilta lähtijöiltä.

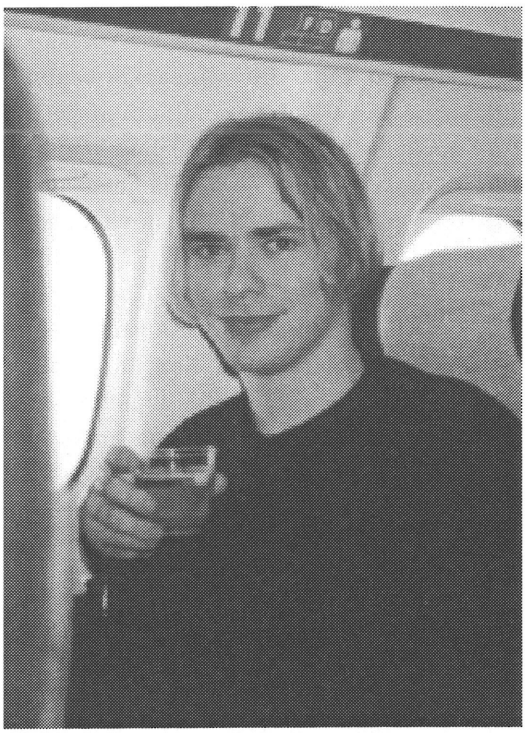
Helsinki-Vantaan kentällä jouduimme odottamaan lentoa Vilnaan lähes kolme tuntia huonon sään vuoksi. Pahaa mieltämme lievitti lentokentän tarjoamat ateriakupongit, joilla saimme herkutella kentän kah-

Pirre ja Laura odottavat malttamattomina koneeseen pääsyä.

Sujuvaa matkantekoa. Lepe löysi jo tiedonlähteen...

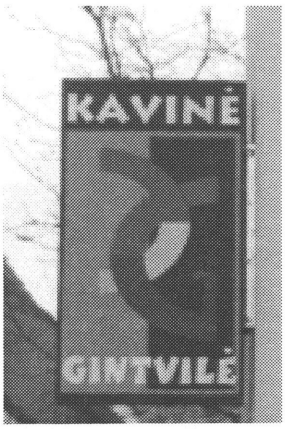

...ja Timo virvoketta.

vilassa. Lopulta lentokenttäbussi tuli noutamaan meitä ja nousimme siihen ajaakseemme pitkin räntäsateisen harmaata kenttää. Odotimme nousevan jännityksen vallassa minkälaisen jumbojetin viereen bussimme pysähtyy. Pysähtyihän se, mutta meidän oli ilmiselvästi tarkoitus mennä jetin viereen pysäköityyn, huoltokoneeksi luulemaamme potkurikoneeseen. Koneessa oli kuitenkin taitavat lentäjät ja sumuisesta säästä huolimatta lentomme sujui hyvin.

Saavuttuamme Vilnan lentokentälle ensimmäisenä ongelmanamme oli keksiä kuljetus hotellille. Osa hyppäsi taksiin, loput tulivat bussilla. Hotelli ei alkuunsa kovasti hätkähdyttänyt, sillä suurin osa meistä oli matkaillut Itä-Euroopan maissa ennenkin. Hissistä löytyi ensimmäinen erikoisuus, viisikerroksisessa hotellissamme oli valmiudet matkustaa yhdeksänteen kerrokseen.

Hotellimme neljännestä kerroksesta, jossa huoneemme sijaitsivat, oli upea näkymä yli kaupungin. Majoittautuessamme hotellihuoneisiin paljastui suurin ongelma, hyytävä kylmyys. Jouduimme liikkumaan hotellin sisätiloissakin talvivarusteissa ja nukkumisesta ei olisi tullut mitään ilman täysvaatetusta. Moni jäi kaipaamaan kotiin jäänyttä untuvamakuupussia.

Aamiaiset olivat arvoitus sinäänsä ja ensimmäisinä päivinä kävimmekin vilkkaita keskusteluja erilaisten aamiaismenujen sisällöstä. Paikallisena erikoisuutena esiintyi mm. hapan rahka, jota ryyditettiin smetanalla.

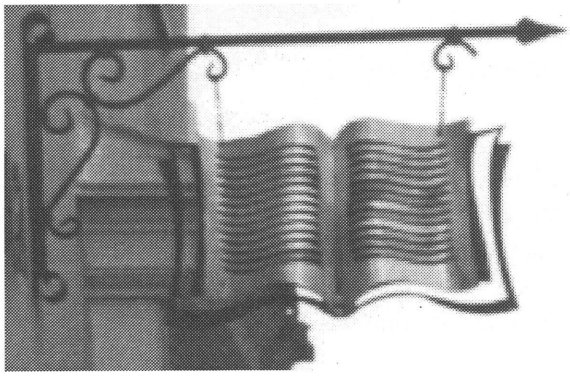
Hotellin henkilökunta oli ystävällistä ja auttavaista, joskin kommunikaatio tapahtui ryhmämme vähäisellä venäjäntaidolla ja erilaisilla pantomiimeilla. Kylmyydelle hekään eivät mahtaneet mitään, mutta erilaiset korjausta vaativat kohteet saatiin huollettua pikaisesti ensimmäisestä pyynnöstä. Huoneiden kylmyys ajoi meidät lopulta etsimään lämpöä muualta. Juuri tämän seikan vuoksi viihdyimmekin paremmin kaupungin pikku kuppiloissa ja pubeissa.

Vilna on kaunis kaupunki, joskin ränstyneisyyttä ja kurjuutta näkyi varsinkin vanhan kaupungin katukuvassa hyvin paljon. Kerjäläisiä ja kaupustelijoita oli niin kirkkojen läheisyydessä kuin kauppahallien toreilla. Silti vanhaakin kaupunkia olivat jo valtaamassa kalliit trendiputiikit, joten kontrasti oli melkoinen. Liikuimme paljon kaupungin vanhassa osassa, sillä se oli lähellä hotelliamme ja Bobcatsssin pääkallopaikka, Vilnan yliopisto, sijaitsi siellä.

Vilnan yliopistolla on pitkä ja vaiheikas historia. Vuonna 1579 perustettu yliopisto majailee arvokkaissa ja salaperäisen oloisissa puitteissa. Yli 400-vuotisen historian varrelta tuntuu käytäviin ja huoneisiin jääneen entisten kulkijoiden ajatuksia ja olemusta. Auditoriot ovat lähes henkeäsalpaavan kauniita, juhlavia ja taiteellisia. Yliopiston rakennukset muodostavat eräänlaisen kampuksen, johon kuuluvat myös kirkko ja juhlasali. Opiskeluympäristönä yliopisto on varmasti hyvin stimuloiva, todellinen tieteen tekemisen tukijalka. Mutta eihän meillä Attilan vanhassa kenkätehtaassakaan ole mitään valittamista.

Bobcatsssin järjestelyt oli hoidettu hyvin ja esim. ilmottautumisen virallinen paperiosuus sujui melko sutjakkaasti. Luennot olivat yleensä ajallaan ja itseä kiinnostavien luentojen valitsemista helpotti tiiliskivimäinen Proceedings.

Luentojen aikataulut muuttuivat jonkin verran peruutusten ja järjestyksen vaihdon vuoksi, mikä harmitti varsinkin esityksestä toiseen kiitäjiä. Puolen tunnin mittaiset esitykset oli koottu puolentoista tunnin ryppääksi, jota kutsuttiin sessioksi. Sessioiden välillä oli aina vähintään puolen tunnin mittainen tauko, joka yleensä tarkoitti myös ruokaa tai kahvia. Järjestelyt ja varsinkin tarjoilu

oli toteutettu poikkeuksellisen hyvin ja runsaskätisesti.

Valuutta oli meille suopea joten harva joutui näkemään nälkää tai välttämään ostoksia opiskelijabudjetillakaan. Yhteydenpito kotimaahan ja tärkeiden asioiden hoitaminen sujui niin nettikahviloista kuin matkapuhelimella. Taksat eivät kummassakaan nousseet liian korkeiksi. Yksi matkan kokemuksista (ja koettelemuksista) oli elokuvateatterissa käynti. Elokuva sinäänsä oli hyvä ja sitä saattoi sujuvalla englannin kuuntetelutaidolla ymmärtääkin, onneksemme sitä ei ollut dupattu latviaksi. Teatteri ei kuitenkaan voittanut lämmityksessä juuri hotelliamme ja penkit olivat epämukavammat kuin pahimmissa paikallisliikenteen busseissa.

Mitä jäi käteen? Iso nivaska erilaisia papereita, ajatuksia ja muistiinpanoja. Parhaana antina oli eri maiden edustajien puheenvuorot ja pohdinnat oman maansa tilanteesta. Euroopassa käydyt sodat ja kansojen kokema syrjintä ovat jättäneet moniin maihin syvät haavansa, jotka meidän on täällä tasaisen turvallisessa Pohjolassa liiankin helppo unohtaa.

Udk:laiset luovat Bobcatsss-strategiaa vilkaalla keskustelulla. Kuvassa Petteri, Make, Timo, Mari ja Katja.

Symposiumi jätti jälkeensä myös kokemuksia Vilnasta ja liettualaisista, paikallisesta kulttuurista niin taiteen kuin katukulttuurin osalta. Bobcatsssin puitteissa uusien suhteiden luonti taisi itse kullakin jäädä melko vaisuksi, mutta pääsimme suomalaisina esiin ainakin päätösjuhlassa jossa voitimme kaksi vapaalippua seuraavan vuoden Bobcatsssiin.

Vuoden 2002 teemana on Human Beings & Information Specialist ja silloin vietetään myös Bobcatsssin kymmenvuotisjuhlaa. Tapahtumapaikkana on Slovenian rannikolla sijaitseva Portoroz, joka ainakin matkaesitteissä esittäytyy idyllisen kauniina ja aurinkoisena rantalomakohteena. Ajankohta on tammikuun 28.-30., joten en menisi laittamaan pikkusormeani peliin siitä josko Adrianmeri olisi jo tuohon mennessä lämminnyt.

Lisätietoja Bobcatsss 2002 symposiumista:
www.hbi-stuttgart.de/roos/bobcatsss/bob.htm

Panorama-kuvia Sloveniasta ja Portorozista löytyy mm. osoitteesta www.burger.si

Teksti ja kuvat: Katja Hilska

BOBCATSSS 2002 - HUM@N BEINGS and Information Specialists

Symposiumin aiheet käsittelevät informaatioammattilaisten tulevaisuuden taitoja ja vaatimuksia sekä näiden paikkaa tietämysyhteiskunnassa. Tulevaisuuden taidoista käsitellään mm. uusia rooleja ja ehdotetaan informaatioammattilaisten toimenkuvaa laajennettavan opettajaksi ja valmentajaksi. Uusissa vaatimuksissa huomioidaan mm. informaatioammattilaisten rooli muuttuvien informaatiovälineiden ja -kanavien keskellä. Lisäksi nostetaan esille kansainvälinen ja käytännönläheinen koulutus ja kommunikaatio Euroopan sisällä. Informaatioammattilaisten sijoittumista tämän päivän ja tulevaisuuden tietämysyhteiskuntaan pohditaan mm. statuksen kannalta ja arvioidaan myös promootiotyön merkitystä informaatioammattilaisten roolin ja palveluiden esille tuomiseksi. Koko symposiumin keskipisteenä pidetään kuitenkin ihmiset, tavalliset kansalaiset ja heidän informaatioammattilaisiin kohdistamansa tarpeet ja vaatimukset.

Bobcatsssin 10-vuotisjuhlan kunniaksi julkistetaan myös uusi palkinto, jonka tarkoituksena on motivoida opiskelijoita omiin esityksiin ja workshoppien järjestämiseen symposiumissa. Palkinnon tarkoituksena on myös tuoda esiin Bobcatsssin filosofiaa: opiskelijoiden tulee synnyttää aiheisiin liittyvää keskustelua, viestintää ja vuorovaikutusta sekä kansainvälistä ideoiden ja visioiden liikkumista.